

ความคิดเห็นของครูต่อภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนในสำนักงานเขตทวีวัฒนา

สังกัดกรุงเทพมหานคร

สุนิสา ชันดี*

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบเพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูต่อภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนในสำนักงานเขตทวีวัฒนา สังกัดกรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศและอาชีพของผู้ปกครองนักเรียน

ประชากรใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูโรงเรียนในสำนักงานเขตทวีวัฒนา สังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 440 คนการเลือกกลุ่มตัวอย่างใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (stratified random sampling) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 205 คนเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม (questionnaire) ซึ่งเป็นแบบตรวจสอบรายการ (check list) และแบบประมาณค่า 5 ระดับ (rating scale) ของลิเคิร์ต(Likert)

ผลการศึกษาความคิดเห็นของครูต่อภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนในสำนักงานเขตทวีวัฒนา สังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า ครูมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนในสำนักงานเขตทวีวัฒนา มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก 6 ด้าน เรียงตามลำดับ ได้แก่ ผู้นำในฐานะผู้รู้จักปรับปรุงแก้ไข ด้านผู้นำในฐานะผู้ให้การยอมรับนับถือ ด้านผู้นำในฐานะผู้มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ด้านผู้นำในฐานะผู้เข้าสังคมได้ดี ด้านผู้นำในฐานะผู้ประสานงาน ด้านผู้นำในฐานะผู้ใฝ่มั่นนำพาจิตใจ และระดับปานกลาง 1 ข้อ คือ ด้านผู้นำในฐานะผู้ให้ความช่วยเหลือ และผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูต่อภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนในสำนักงานเขตทวีวัฒนา สังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่าครูที่มีเพศและประสบการณ์การทำงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

* สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

คำสำคัญ

ความคิดเห็น ภาวะผู้นำ โรงเรียนในสำนักงานเขตทวีวัฒนา สังกัดกรุงเทพมหานคร

บทนำ

ผู้บริหารโรงเรียนมีบทบาทสำคัญในการบริหารสถานศึกษาซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญ เพราะเป็นผู้มีบทบาทและอิทธิพลมากที่สุดต่อการเปลี่ยนแปลงสิ่งใหม่ๆภายในหน่วยงานหรือองค์กร ผู้บริหารจึงต้องเป็นผู้ที่มีหลายสิ่งหลายอย่าง ซึ่งบุคคลในทีมงานอาจจะไม่มีหรือมีน้อย นั่นก็คือการเป็นผู้มีศาสตร์และศิลป์ในการบริหารงานโดยเฉพาะ “ภาวะผู้นำ” ในอันที่จะชักจูงหรือโน้มน้าวเพื่อนร่วมงานให้คล้อยตามต่อการเปลี่ยนแปลงสิ่งใหม่ๆ ขององค์กรและเพื่อให้ทันต่อความเจริญก้าวหน้า ทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่กำลังจะเปลี่ยนแปลงไปอย่างต่อเนื่อง ซึ่งผู้บริหารโรงเรียนจะเป็นผู้นำ ในการชี้แนะ ตัดสินใจ แก้ปัญหา อำนาจการควบคุม บำรุงขวัญและเป็นกำลังใจให้กับคณะครู ซึ่งผู้บริหารในแต่ละโรงเรียนก็มีบทบาทแตกต่างกันไปตามลักษณะบุคลิกภาพ ความรู้ ความสามารถ ความถนัดเฉพาะตัวของบุคคลที่ดำรงตำแหน่งความต้องการของบุคลากรในโรงเรียน และความคาดหวังของชุมชน องค์กรประกอบเหล่านี้มีส่วนผลักดันให้บทบาทของผู้บริหารในสถานศึกษามีความแตกต่างกัน และประการสำคัญที่สุดก็คือความคิดรวบยอดที่เป็นพื้นฐานในการบริหารงานจะเป็นผลผลักดันต่อความเป็นผู้นำ

จากเหตุผลและความสำคัญดังกล่าว ผู้วิจัยได้ตระหนักถึงความสำคัญของความคิดเห็นของครู ในฐานะที่ครูเป็นบุคลากรที่มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา มีความสนใจที่จะศึกษาความคิดเห็นของครูต่อภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนในสำนักงานเขตทวีวัฒนา สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยทำการศึกษาความคิดเห็นของครูใน 7 ด้าน ได้แก่ ด้านผู้นำในฐานะผู้มีความคิดริเริ่ม ด้านผู้นำในฐานะผู้รู้จักปรับปรุงแก้ไข ด้านผู้นำในฐานะผู้ให้การยอมรับนับถือ ด้านผู้นำในฐานะผู้ให้ความช่วยเหลือ ด้านผู้นำในฐานะผู้โน้มน้าวจิตใจ ด้านผู้นำในฐานะผู้ประสานงาน และด้านผู้นำในฐานะผู้เข้าสังคมได้ดี

เพื่อนำผลจากการศึกษามาเป็นแนวทางในการปรับปรุง และ พัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนในเขตทวีวัฒนา สังกัดกรุงเทพมหานคร ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูต่อภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนในสำนักงานเขตทวีวัฒนา สังกัดกรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศและประสบการณ์การทำงานของครู

ขอบเขตของการวิจัย

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย ตัวแปรอิสระ คือ ข้อมูลส่วนบุคคลของครู โรงเรียนในสำนักงานเขตทวีวัฒนา สังกัดกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2559 จำแนกตามเพศและประสบการณ์

การทำงานของครูและตัวแปรตามคือ ความคิดเห็นของครูต่อภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนในสำนักงานเขตทวีวัฒนา สังกัดกรุงเทพมหานคร ซึ่งแบ่งเป็น 7 ด้าน คือ ด้านผู้นำในฐานะผู้มีความคิดริเริ่ม ด้านผู้นำในฐานะผู้รู้จักปรับปรุงแก้ไข ด้านผู้นำในฐานะผู้ให้การยอมรับนับถือ ด้านผู้นำในฐานะผู้ให้ความช่วยเหลือ ด้านผู้นำในฐานะผู้โน้มน้าวจิตใจ ด้านผู้นำในฐานะผู้ประสานงาน และด้านผู้นำในฐานะผู้เข้าสังคมได้ดี

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างประชากรในการวิจัยในครั้งนี้ คือ ครูโรงเรียนในสำนักงานเขตทวีวัฒนา สังกัดกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2559 จำนวน 440 คนและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูโรงเรียนในสำนักงานเขตทวีวัฒนา สังกัดกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2559 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของเครซี และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970, pp. 607-610) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 205 คน ส่วนการเลือกกลุ่มตัวอย่างใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (stratified random sampling) ตามเพศของครู

สมมุติฐานของการวิจัย

ครูที่มีเพศและประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนในสำนักงานเขตทวีวัฒนา สังกัดกรุงเทพมหานคร แตกต่างกัน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ทำให้ทราบถึงความคิดเห็นของครูต่อภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนในสำนักงานเขตทวีวัฒนา สังกัดกรุงเทพมหานคร และนำข้อมูลที่ได้จากการวิจัยให้ผู้บริหารโรงเรียนในสำนักงานเขตทวีวัฒนา สังกัดกรุงเทพมหานคร เป็นแนวทางในการวางแผนการปรับปรุง พัฒนา ต่อไป

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม (questionnaire) แบ่งเป็น 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นข้อคำถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นแบบตรวจสอบรายการ (check list) โดยมีข้อคำถามเกี่ยวกับ เพศ และ ประสบการณ์การทำงาน ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของครูต่อภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนในสำนักงานเขตทวีวัฒนา สังกัดกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย ด้านผู้นำในฐานะผู้มีความคิดริเริ่ม ด้านผู้นำในฐานะผู้รู้จักปรับปรุงแก้ไข ด้านผู้นำในฐานะผู้ให้การยอมรับนับถือ ด้านผู้นำในฐานะผู้ให้ความช่วยเหลือ ด้านผู้นำในฐานะผู้โน้มน้าวจิตใจ ด้านผู้นำในฐานะผู้ประสานงาน และด้านผู้นำในฐานะผู้เข้าสังคมได้ดี และตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของผู้ตอบแบบสอบถาม

ในการสร้างเครื่องมือ ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความคิดเห็นของครูต่อภาวะผู้นำและรูปแบบสอบถามให้ครอบคลุมเนื้อหาต่าง ๆ ตามกรอบ ที่กำหนดไว้แล้วเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความถูกต้องครอบคลุมเนื้อหาสาระความถูกต้องเหมาะสมของเนื้อหา จากนั้นนำแบบสอบถามไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (content validity) โดยนำมาคำนวณค่า IOC (index of item objective congruence) และปรับปรุงเนื้อหาให้ได้คุณภาพเมื่อได้แบบสอบถามที่ได้คุณภาพแล้ว นำไปทดลองใช้กับครูของโรงเรียนในสำนักงานภาษีเจริญ สังกัดกรุงเทพมหานคร ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 ฉบับ และนำมาหาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ โดยใช้วิธีสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค(Cronbach's alpha coefficient) (บุญชม ศรีสะอาด, 2554, หน้า 116-119) ได้ค่าความเชื่อมั่นโดยรวม 0.973 และนำแบบสอบถามที่ได้รับความเห็นชอบแล้ว มาจัดพิมพ์เป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อใช้เก็บข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย

การเก็บรวบรวมข้อมูล เริ่มจากการขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ถึงโรงเรียนในสำนักงานเขตทวีวัฒนา สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเองแล้วนำแบบสอบถามกลับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์แล้วนำมาคำนวณหาค่าทางสถิติ ผู้วิจัยนำแบบสอบถามมาจัดระเบียบข้อมูล ลงรหัสและวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ดังนี้

1. สถิติที่ใช้หาคุณภาพของเครื่องมือเพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามใช้วิธีสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค(Cronbach's alpha coefficient) (บุญชม ศรีสะอาด, 2554, หน้า 116-119)
2. สถิติเชิงพรรณนา (descriptive statistics) เพื่ออธิบายข้อมูลทั่วไป โดยหาร้อยละ (percentage) หาค่าเฉลี่ย (mean -- $\bar{X}$) และหาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)
3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐานโดยใช้ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05
 - 3.1 การทดสอบสมมติฐานความแตกต่างเกี่ยวกับความคิดเห็นของครูต่อภาวะผู้นำของบริหารโรงเรียนในสำนักงานเขตทวีวัฒนา ที่มีเพศต่างกัน ใช้สถิติ t -test (independent samples)
 - 3.2 การทดสอบสมมติฐานความแตกต่างเกี่ยวกับความคิดเห็นของครูต่อภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนในสำนักงานเขตทวีวัฒนา สังกัดกรุงเทพมหานคร ที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (one way ANOVA)
 - 3.3 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ในกรณีที่ผลการทดสอบความแปรปรวน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยใช้วิธี LSD

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของครูภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนในสำนักงานเขตทวีวัฒนา สังกัดกรุงเทพมหานคร สรุปผลการวิจัย ได้ดังนี้

1. สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จากกลุ่มตัวอย่าง 205 คน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง โดยมีประสบการณ์ในการทำงาน 6-10 ปี มากที่สุด รองลงมาคือ ประสบการณ์ในการทำงานไม่เกิน 5 ปี

2. ผลการศึกษาความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นครูโรงเรียนในเขตทวีวัฒนา สังกัดกรุงเทพมหานครที่มีต่อภาวะผู้นำของผู้บริหาร พบว่าครูมีความคิดเห็นในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก 6 ด้าน เรียงตามลำดับ ได้แก่ ผู้นำในฐานะผู้รู้จักปรับปรุงแก้ไข ด้านผู้นำในฐานะผู้ให้การยอมรับนับถือ ด้านผู้นำในฐานะผู้มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ด้านผู้นำในฐานะผู้เข้าสังคมได้ดี ด้านผู้นำในฐานะผู้ประสานงาน ด้านผู้นำในฐานะผู้ใฝ่เรียนรู้ และระดับปานกลาง 1 ข้อ คือ ด้านผู้นำในฐานะผู้ให้ความช่วยเหลือ

เมื่อพิจารณารายข้อของแต่ละด้าน มีดังนี้ เมื่อพิจารณารายข้อของแต่ละด้าน มีดังนี้

2.1 ผู้นำในฐานะผู้มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์กลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นครูในเขตทวีวัฒนา สังกัดกรุงเทพมหานคร มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน ด้านผู้นำในฐานะผู้มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่ครูมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน ด้านผู้นำในฐานะผู้มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์อยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารเป็นผู้มีวิสัยทัศน์กว้างไกลในการบริหารงาน รองลงมาคือ ผู้บริหารเสียสละเวลา กำลังกาย กำลังใจ เพื่อให้ภารกิจของหน่วยงานประสบความสำเร็จ ผู้บริหารให้ช่วยเหลือครูในการแก้ไขปัญหาอุปสรรคต่างๆ ในการปฏิบัติหน้าที่ ผู้บริหารสนับสนุนให้ครูแสวงหาความรู้และใช้เทคนิคและวิธีการทำงานที่หลากหลายตามลำดับ และอยู่ในระดับปานกลาง 1 ข้อ คือ ผู้บริหารเสนอแนะวิธีการปฏิบัติงานใหม่ๆ ให้กับครู

2.2 ด้านผู้นำในฐานะผู้รู้จักปรับปรุงแก้ไขกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นครูในเขตทวีวัฒนา สังกัดกรุงเทพมหานคร มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำของผู้บริหาร ด้านผู้นำในฐานะผู้รู้จักปรับปรุงแก้ไข ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่ครูมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน ด้านผู้นำในฐานะผู้รู้จักปรับปรุงแก้ไข อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารส่งเสริมสนับสนุน มีการเชิญวิทยากรภายนอกมาให้ความรู้ แนะนำ ให้ความรู้ต่างๆ รองลงมา คือ ผู้บริหารเป็นผู้ที่รักษาประสิทธิภาพการทำงานของตนเองและส่งเสริมครูให้มีความสามารถด้วย ผู้บริหารมีการประชุม แลกเปลี่ยนความคิดเห็นแก้ไขปัญหา เพื่อการพัฒนางานร่วมกับครูในหน่วยงานให้มีประสิทธิภาพ และผู้บริหารมอบหมายงานให้กับครูตรงความรู้ความสามารถ

ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ผู้บริหารมีความยุติธรรม และวางตนเป็นกลาง ให้ความเสมอภาค

2.3 ด้านผู้นำในฐานะผู้ให้การยอมรับนับถือกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นครูในเขตทวีวัฒนา สังกัด กรุงเทพมหานคร มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำของผู้บริหาร ด้านผู้นำในฐานะผู้ให้การยอมรับนับถือ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ครูมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำของผู้บริหาร ด้านผู้นำในฐานะผู้ให้การยอมรับนับถือ อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารสนับสนุนครูให้มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ รองลงมา คือ ผู้บริหารให้ความสำคัญกับตนเองกับครู ผู้บริหารยกย่องชมเชยแสดงความยินดีและให้กำลังใจครูเสมอ ผู้บริหารมอบหมายงานให้ครูตรงตามรู้ความสามารถและผู้บริหารมีความยุติธรรมและวางตนเป็นกลางให้ความเสมอภาคกับครู ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ผู้บริหารเข้าใจปัญหาส่วนตัวของครู

2.4 ด้านผู้นำในฐานะผู้ให้ความช่วยเหลือกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นครูในเขตทวีวัฒนา สังกัด กรุงเทพมหานคร มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำของผู้บริหาร ด้านผู้นำในฐานะผู้ให้ความช่วยเหลือ ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำของผู้บริหาร ด้านผู้นำในฐานะผู้ให้ความช่วยเหลือ อยู่ในระดับมาก 1 ข้อ คือ ผู้บริหารเป็นผู้ที่สร้างบรรยากาศที่สร้างสรรค์ ทำให้ครูทำงานร่วมกันอย่างมีความสุข ส่วนข้ออื่นๆอยู่ในระดับปานกลาง ดังเช่น ผู้บริหารให้ความช่วยเหลือในการแก้ปัญหาทั้งเรื่องงานในหน้าที่และเรื่องส่วนตัว(และส่งเสริมครูมีความเจริญเติบโตในหน้าที่การงาน ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารเป็นผู้ที่สร้างบรรยากาศที่สร้างสรรค์ ทำให้ครูทำงานร่วมกันอย่างมีความสุข

2.5 ด้านผู้นำในฐานะผู้โน้มน้าวจิตใจกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นครูในเขตทวีวัฒนา สังกัด กรุงเทพมหานคร มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำของผู้บริหาร ด้านผู้นำในฐานะผู้โน้มน้าวจิตใจ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่ความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำของผู้บริหาร ด้านผู้นำในฐานะผู้โน้มน้าวจิตใจ อยู่ในระดับมาก 6 ข้อ คือผู้บริหารสามารถคลี่คลายความตึงเครียดในที่ประชุมและผู้บริหารสามารถพูดในที่ชุมชนกับคนทุกระดับได้อย่างมั่นใจ ผู้บริหารใช้เหตุผลในการสั่งการใดๆ ในหน้าที่ ผู้บริหารสามารถพูดโน้มน้าวให้ครูร่วมมือร่วมใจกันปฏิบัติหน้าที่ ผู้บริหารสามารถชี้แจงด้วยวาจาเกี่ยวกับนโยบายวัตถุประสงค์ และแนวทางปฏิบัติงานได้อย่างชัดเจน ตามลำดับ และอยู่ในระดับปานกลาง 1 ข้อ คือ ผู้บริหารใช้กริยา วาจา ท่าทาง ที่สุภาพกับครูในหน่วยงาน

2.6 ผู้นำในฐานะผู้ประสานงานกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นครูในเขตทวีวัฒนา สังกัดกรุงเทพมหานคร มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำของผู้บริหาร ด้านผู้นำในฐานะผู้ประสานงาน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำของผู้บริหาร ด้านผู้นำในฐานะผู้ประสานงาน อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือผู้บริหารจัดหาและอำนวยความสะดวกในด้านเครื่องมือวัสดุอุปกรณ์ ระบบการสื่อสารที่เพียงพอและใช้การได้รวดเร็วและ ผู้บริหารเป็นผู้ที่ติดต่อ

ประสานงานกับบุคคลภายในและภายนอกองค์กร เพื่อให้มีส่วนร่วมในการบริหารงาน รองลงมา คือ ผู้บริหารจัดการให้ครูได้พบปะสังสรรค์กัน เพื่อสร้างสัมพันธ์ไมตรีอันดีต่อกัน ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ครูได้มีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายและการวางแผนในการทำงาน

2.7 ผู้นำในฐานะผู้เข้าสังคมได้ศึกษากลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นครูในเขตทวีวัฒนา สังกัดกรุงเทพมหานคร มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำของผู้บริหาร ด้านผู้นำในฐานะผู้เข้าสังคมได้ดี ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ครูมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำของผู้บริหาร ด้านผู้นำในฐานะผู้เข้าสังคมได้ดี อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารร่วมกิจกรรมประสานสัมพันธ์กับชุมชนตามโอกาสอันควรและผู้บริหารมีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ อุทิศเวลา พันทรรพย์เพื่อก่อประโยชน์ให้กับส่วนรวมตามสมควร รองลงมา คือ ผู้บริหารสามารถวางแผนเข้ากับบุคคลทุกประเภทและผู้บริหารประพฤติปฏิบัติตนเป็นที่เคารพเชื่อถือนิยัตินของชุมชน ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ผู้บริหารมีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ อุทิศเวลา พันทรรพย์เพื่อก่อประโยชน์ให้กับส่วนรวมตามสมควร

3. ผลการเปรียบเทียบมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนในเขตทวีวัฒนา สังกัดกรุงเทพมหานคร จำแนกตาม เพศ และประสบการณ์ในการทำงาน สรุปผลได้ดังนี้

3.1 ครูเพศชายและเพศหญิงของโรงเรียนในสำนักงานเขตทวีวัฒนา สังกัดกรุงเทพมหานคร มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

3.2 ครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของครูต่อภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนในสำนักงานเขตทวีวัฒนา สังกัดกรุงเทพมหานคร มีประเด็นสำคัญที่ผู้วิจัยสามารถนำมาอภิปรายผลดังต่อไปนี้

1. ผลการศึกษาความคิดเห็นของครูต่อภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนในสำนักงานเขตทวีวัฒนา สังกัดกรุงเทพมหานครพบว่า ครูโรงเรียนในสำนักงานเขตทวีวัฒนา สังกัดกรุงเทพมหานคร มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนในสำนักงานเขตทวีวัฒนา ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เนื่องจากนโยบายของกรุงเทพมหานคร มีนโยบายที่จะส่งเสริมให้โรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร พัฒนาคุณภาพ และมาตรฐานการศึกษา เพื่อเข้าสู่ระบบการประกันคุณภาพการศึกษา และนำโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร เข้าสู่ระบบรองรับคุณภาพจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา ดังนั้นผู้บริหารจึงมีบทบาทที่สำคัญในการบริหารสถานศึกษาซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญต่อกระบวนการบริหารในองค์กร โดยมีภาวะผู้นำในการบริหารสามารถประยุกต์ใช้ทฤษฎีการบริหารได้เหมาะสมกับสถานการณ์ มีวิสัยทัศน์กว้างไกลมีการวางแผนการปฏิบัติงานที่เป็นระบบสายงานอย่างชัดเจน มีความมุ่งมั่นพัฒนาหน่วยงาน มีการส่งเสริม สนับสนุนให้บุคลากรก้าวหน้าในสาขา

วิชาชีพ โดยการส่งเข้าประชุม อบรม สัมมนา ให้โอกาสศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นเพื่อนำความรู้มาพัฒนา
งาน มีศิลปะในการพูดกับสาธารณชน สามารถพูดโน้มน้าวให้บุคลากรร่วมมือร่วมใจกันปฏิบัติหน้าที่
จัดให้มีโครงการสัมมนาพัฒนาบุคลากรทำให้บุคลากรได้พบปะสังสรรค์ แลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อสร้าง
สัมพันธไมตรีอันดีต่อกัน พาไปศึกษาดูงานต่างประเทศ ต่างจังหวัด เป็นการสร้างขวัญกำลังใจ ความ
สามัคคีในหมู่คณะ และได้พัฒนาตนเอง โดยการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น มีการติดตามข่าวสารการ
พัฒนาตนเองให้ทันกับความก้าวหน้าทางวิชาการและเทคโนโลยีที่ทันสมัย ทำให้ผู้บริหารสามารถพัฒนา
พฤติกรรมผู้นำขึ้นมาในระดับมากได้

ผลการวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยของ พรพนัช ชุมนุช (2553) ได้มีศึกษาพฤติกรรมผู้นำของ
ผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของบุคลากร โรงเรียนวัดเทวสุนทร สังกัดสำนักงานเขตจตุจักร
กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่าพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของ
บุคลากร โรงเรียนวัดเทวสุนทร สังกัดสำนักงานเขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับ
มาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก 5 ด้าน คือ การเข้าสังคมได้ดี การโน้มน้าวจิตใจ การ
รู้จักปรับปรุงแก้ไข การให้การยอมรับนับถือ และการมีความคิดริเริ่ม อยู่ในระดับปานกลาง 2 ด้าน คือ
การประสานงาน และการให้ความช่วยเหลือ และสอดคล้องกับงานนิพนธ์ของอนงค์ แทนเจ็ดริ้ว
(2551) ได้ศึกษาพฤติกรรมผู้นำที่พึงประสงค์ของผู้บริหารในทัศนะของครูผู้สอน โรงเรียนเทศบาลวัด
โกรกกราก สังกัดเทศบาลนครสมุทรสาคร ผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรมผู้นำที่พึงประสงค์ของผู้บริหาร
ในทัศนะของครูผู้สอนโรงเรียนเทศบาลวัดโกรกกราก สังกัดเทศบาลนครสมุทรสาคร โดยรวมทั้ง 7 ด้าน
อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยได้ ดังนี้ด้านการโน้มน้าวจิตใจ ด้านการเข้า
สังคมได้ดี ด้านการยอมรับนับถือ ด้านให้การช่วยเหลือ ด้านการมีความคิดริเริ่ม ด้านการรู้จักปรับปรุง
แก้ไข และด้านประสานงาน

นอกจากนี้ผลการศึกษายังสอดคล้องกับการวิจัย ชีรศักดิ์ เจริมมงคล ได้ศึกษาภาวะผู้นำของ
ผู้บริหารโรงเรียนในเขตอำเภอเมืองสระแก้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้วเขต 1
ผลการวิจัยพบว่า 1) ภาวะผู้นำของผู้บริหาร โรงเรียนเขตอำเภอเมืองสระแก้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาสระแก้วเขต 1 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 2) ภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน
โรงเรียนในเขตอำเภอเมืองสระแก้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 1 จำแนกตามวุฒิ
การศึกษา โดยรวมและรายด้าน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการมีความคิดริเริ่ม ด้านการรู้จัก
ปรับปรุงแก้ไข ด้านการให้ความช่วยเหลือ และด้านการโน้มน้าวจิตใจ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทาง
สถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านการยอมรับนับถือ ด้านการประสานงาน และด้านการเข้าสังคมแตกต่างกันไม่
มีนัยสำคัญทางสถิติ

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูต่อภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนในเขตทวีวัฒนา สังกัดกรุงเทพมหานคร ที่พบว่าครูที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนในเขตทวีวัฒนา สังกัดกรุงเทพมหานคร ในภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

อย่างไรก็ตามผลการศึกษาดังกล่าวแตกต่างจากการศึกษาของ ประจวบ แจ้โพธิ์ (2557) ได้ศึกษาความคิดเห็นของครูต่อบทบาทผู้บริหารในการพัฒนาการทำงานเป็นทีมของครูในโรงเรียน สำนักงานบึงกุ่ม สังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า ครูที่มีเพศต่าง มีความคิดเห็นต่อบทบาทผู้บริหารในการพัฒนาการทำงานเป็นทีมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้ชายมีความคิดเห็นว่า ผู้บริหารมีบทบาทในการทำงานเป็นทีมมากกว่าครูผู้หญิงทุกด้าน

และครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนในเขตทวีวัฒนา สังกัดกรุงเทพมหานคร ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน อย่างไรก็ตามผลการศึกษาดังกล่าวแตกต่างจากการศึกษาของสนอง เพ็ชรจรรย์ ได้ศึกษาพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดงานการประถมศึกษาอำเภอบ้านค่าย จังหวัดระยอง พบว่า ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารจำแนกตามประสบการณ์ในการบริหารงาน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

ข้อเสนอแนะ

ความคิดเห็นของครูต่อภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนในเขตทวีวัฒนา สังกัดกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

ข้อเสนอแนะเพื่อนำไปใช้

ผู้วิจัยขอเสนอแนะเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนในเขตทวีวัฒนา สังกัดกรุงเทพมหานคร ดังต่อไปนี้

1. ครูมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนในเขตทวีวัฒนา สังกัดกรุงเทพมหานคร ด้านผู้นำในฐานะผู้ให้ความช่วยเหลือต่ำกว่าด้านอื่น ดังนั้นผู้บริหารโรงเรียนจะต้องมีการปรับปรุงเรื่องการให้ความช่วยเหลือเพื่อให้เป็นที่พึงพอใจของครู
2. ครูต้องการให้ผู้บริหารโรงเรียนให้ความช่วยเหลือเอาใจใส่ครู ทั้งในเรื่องงานและเรื่องส่วนตัว ดังนั้นผู้บริหารควรมีการช่วยเหลือให้ครูอย่างใกล้ชิดและสม่ำเสมอ

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาความคิดเห็นของผู้ปกครองต่อภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน
2. ควรมีการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำของผู้บริหาร โรงเรียน

เอกสารอ้างอิง

- กมล สุดประเสริฐ. (2541). *ระบบการประเมินคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา การศึกษาขั้นพื้นฐาน*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- กรมวิชาการ. (2545). *คู่มือการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ และเทคโนโลยี*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุ.
- กรมวิชาการ. (2546). *การจัดสารการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ และเทคโนโลยี*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุ.
- กรมสามัญศึกษา. (2540). *การสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2540). *รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์การศาสนา.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). *คู่มือการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิเทศ*. กรุงเทพฯ: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กัลยา วานิชย์บัญชา. (2548). *สถิติสำหรับงานวิจัย*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธีระ สุภาวิมล. (2551). *ความพึงพอใจของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองอ่างทองที่มีต่อการเรียนการสอนสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ปีการศึกษา 2550*. ปรินญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- นภาพร ทองเก่งกล้า. (2549). *การศึกษาความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนในเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรสงคราม*. สารนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- บังอร อนุเมธางกูล. (2542). *พฤติกรรมการสอนนาฏศิลป์*. สถาบันราชภัฏราชนครินทร์, คณะครุศาสตร์, ภาควิชาหลักสูตรและการสอน.
- ประคอง กรรณสูต. (2542). *สถิติเพื่อการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์* (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ประสาธ อิศรปริดา. (2547). *สารัตถะจิตวิทยาการศึกษา*. มหาสารคาม: คลังน่านาวิทยา.
- พนม พงษ์ไพบูลย์. (2542). *บทบาทใหม่ของโรงเรียนตามแนวแห่งพระราชบัญญัติ*

- การศึกษาแห่งชาติ. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา, สำนักวิทยบริการ. (2554). การศึกษาขั้นพื้นฐาน.
 ค้นเมื่อ 2 สิงหาคม 2554, จาก http://arc.nrru.ac.th/be/body/base_study2.htm;
- มาลีสา เจียวกิ่ง. (2544). การพัฒนากิจกรรมโครงการเพื่อการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง
 พระมหาชนกฉบับการ์ตูน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. รายงานการศึกษาค้นคว้าอิสระ
 การศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- รุ่ง แก้วแดง. (2541). การนำภูมิปัญญาไทยเข้าสู่ระบบสู่การศึกษา. กรุงเทพฯ: สำนักงาน
 คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- เลอลักษณ์ โอทกานนท์. (2547). สภาพการจัดการเรียนรู้คอมพิวเตอร์ของครู โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัด
 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต, สถาบันเทคโนโลยี
 พระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- วรรณ ขุนศรี. (2549). เส้นทางสู่การปฏิรูปการเรียนการสอน. วารสารวิชาการ, 9(2), 65.
- วาสนา จันทอรุไร. (2546). ความพึงพอใจของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ต่อวิชาการงานและอาชีพ
 โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดเทศบาลเมืองเพชรบุรี. สารนิพนธ์การศึกษา
 มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- วิเศษ ชินวงศ์. (2544). การจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการ. วารสารวิชาการ, 4(10),
 27-33.
- ศนิชา เลิศการ. (2546). ความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา
 และวัฒนธรรม ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ. การค้นคว้าแบบอิสระ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต,
 มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- สมศักดิ์ ภู่วิภาดาพรรณ. (2544). การยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางและประเมิน
 ตามสภาพจริง. เชียงใหม่: โนเทลเซ็นเตอร์.
- ลีปนันท เกตุทัต. (2542). การพัฒนาการวิจัยสร้างสรรค์ปัญญาเพื่อพัฒนาประเทศ.
 วารสารวิชาการ, 27(9), 23-26.
- สุรศักดิ์ อมรัตน์ศักดิ์. (2554). ระเบียบวิธีวิจัย หลักการและแนวปฏิบัติ. กรุงเทพฯ:
 ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2549). แผนพัฒนา
 เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 10 (พุทธศักราช 2550 – 2554). กรุงเทพฯ:
 ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2549). แนวทางการบริหารหลักสูตร
 และการเรียนการสอน. กรุงเทพฯ: ผู้แต่ง.

อรพิน ขวลิตหิรัญย์. (2550). *สภาพและความต้องการในการจัดการเรียนรู้วิชา
คอมพิวเตอร์ สำหรับนักเรียนในช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนประถมศึกษา อำเภอแม่แตง จังหวัด
เชียงใหม่. การค้นคว้าแบบอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.*

Krejcie, R.V., & Morgan, D.W. (1970). *Determining sampling size for research activities. educational
and psychological measurement*, 30 (3), 607-610.